

Пам'ятка для населення

Що необхідно знати про сказ.

Захворювання на сказ було описано ще 3000 років тому, але і в наші дні воно не втратило своєї актуальності і реєструється більш ніж в 160 країнах світу. Щорічно понад 10 мільйонів людей отримують різні пошкодження від тварин і близько 50 тисяч гинуть від укусів тварин, хворих на сказ.

До кінця 19 століття ніякі засоби не рятували людей і тварин від цієї хвороби. Кожен заражений був приречений. І тільки в 1885 році французький вчений Луї Пастер відкрив метод профілактики проти сказу. Його перший пацієнт - дев'ятирічний хлопчик, покусаний скаженою собакою, був врятований від неминучої загибелі.

Що таке сказ?

Сказ - це інфекційна хвороба з переважним ураженням центральної нервової системи, що супроводжується судомою, спазмами глоткової і дихальної мускулатури.

Сказом частіше хворіють дикі тварини - вовки, лисиці, сноти, борсуки, ведмеді, білки та інші. Від них при укусі, ослиненні заражаються домашні тварини і люди.

Збудник сказу - специфічний вірус, що міститься в слині хворої тварини. При укусі разом зі слиною вірус потрапляє в рану. Дуже небезпечно потрапляння слини хворої тварини на слизові оболонки очей, рота, носа, а також на шкіру, де можуть бути невидимі простим оком ушкодження.

Серед людей захворювання на сказ поширюють зазвичай домашні тварини. Особливу небезпеку становлять бродячі собаки і кішки. Домашні тварини можуть заражатися одна від одної і від диких тварин.

За останні роки найчастішим джерелом поширення хвороби стали лисиці.

Ознаки сказу у тварин

Вони дуже різноманітні. Найбільш характерні - слиновиділення, водобоязнь, агресивність, параліч, але іноді вони можуть бути відсутні.

У собак і кішок сказ протікає в двох формах: буйній і тихій.

Хвора буйною формою тварина стає агресивною, ховається по кутах, часто змінює місце проживання, тікає з дому, гризе неістівні предмети.

Голос - пропадає.

Собака стає дратівливою відмовляється від їжі і води, не відгукується на поклик, не слухається господаря.

У неї відвисає хвіст і нижня щелепа, рясно виділяється слина, з'являється хиткість ходи.

Тварина здатна мовчки, без гавкоту, накинутися на зустрічних і вкусити їх.

Найбільш небезпечна інша форма сказу - тиха. Основні ознаки хвороби можуть бути виражені слабо.

Шляхи зараження людини

Зараження людини може відбутися при укусі та ослиненні хворою твариною, коли вірус разом з слиною тварини потрапляє в рану.

Також у разі потрапляння слини на слизові оболонки очей, носа, рота, пошкоджені шкірні покриви.

Дуже небезпечні подряпини, нанесені кігтями, тварини часто лижуть лапи, тому на пазурах залишається певна кількість збудника інфекції, яка достатня для зараження.

Заразитися сказом можна і від зовні здорової тварини, тому що в ряді випадків сказ у тварин може протікати у безсимптомній формі (у собак перші ознаки захворювання проявляються через 3-6 тижнів після зараження).

При всіх подібних контактах з тваринами необхідно:

Промити рану, садно, подряпину великою кількістю проточної води з милом.

Обробити рани йодною настоянкою.

Накласти стерильну пов'язку.

Негайно звернутися в медичний заклад.

Перебіг хвороби у людини

Захворювання настає після інкубаційного періоду (4-6 тижнів), протягом якого вірус з місця проникнення в організм просувається до головного мозку і викликає його запалення. У деяких випадках цей період скорочується до 1-2 тижнів або збільшується до 1 року і більше.

Спочатку з'являються симптоми загального нездужання: температура, нудота, блювота, головний біль, загальна слабкість.

Поступово наростає сильне почуття тривоги, з'являється свербіж, поколювання, тягучі болі по ходу найближчих до місця укусу нервових шляхів.

Далі хвороба переходить у стадію виражених клінічних явищ. Розвивається водобоязнь - хворобливе судомне скорочення м'язів глотки і гортані при спробі пити воду, при вигляді води, при звуці води, що ллється.

Заходи профілактики та захисту від сказу

Суворо дотримуватися правил утримання собак, котів та інших тварин, щорічно робити їм щеплення проти сказу.

Уникати контактів з дикими та безпритульними тваринами; роз'яснювати це дітям, щоб уникнути зараження не тільки сказом, але й іншими небезпечними захворюваннями.

Проявляти насторогу у разі незвичної поведінки тварини або без причини агресивної поведінки будь-якої домашньої тварини і повідомляти про це у ветеринарну службу.

При виявленні трупів тварин не чіпати їх, не знімати шкірку, а в обов'язковому порядку повідомити у ветеринарну службу.

Не слід вбивати домашню тварину, що покусала або подряпала людину, за нею має бути встановлено 10-денне спостереження.

У разі укусу якою-небудь твариною - негайно звернутися до лікаря.

Щеплення від сказу - залишається поки що єдиним засобом, щодо запобігання цьому захворюванню. Курс щеплень складає всього шість ін'єкцій і передбачає їх своєчасне проведення відповідно до призначення лікаря і за певною схемою.

Ні в якому разі недопустимо самовільно перервати вакцинацію, припиняти або скорочувати курс, інакше щеплення будуть неефективні.

